

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

POLITIKA I GOSPODARSTVO

FIG D-S019

FIG.19.HR.R.K1.20

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

FIG D-S019

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova. Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

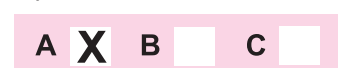
Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 2 prazne.

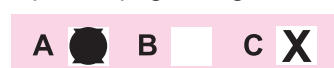
Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

Ispravak pogrešnog unosa

C

I

Neispravno

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

b) zadatak otvorenoga tipa

~~(Marko Marulić)~~

Petar Preradović

I

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

FIG D-S019

99

Politika i gospodarstvo

I. Zadatci alternativnoga izbora

U sljedećim zadatcima za svaku tvrdnju odredite je li točna (T) ili netočna (N).
Odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Sindikati su interesne skupine građana koje se prvenstveno bore za vlast u državi.

T N

☐ ☐

2. U želji da formiraju vlast nakon izbora, političke stranke često stvaraju koalicije.

T N

☐ ☐

3. U autoritarizmu su kulturni i obiteljski život prepušteni pojedincu, a država ih ne nastoji kontrolirati.

T N

☐ ☐

4. Pučki pravobranitelj promiče i štiti ljudska prava kao opunomoćenik Vlade Republike Hrvatske.

T N

☐ ☐

PIG D-S019

05

Politika i gospodarstvo

5. Vrhovni sud odlučuje o imenovanju, napredovanju, premještanju, razrješenju i stegovnoj odgovornosti sudaca i predsjednika općinskih i županijskih sudova.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
6. Hrvatski sabor odlučuje većinom glasova svih zastupnika o ograničavanju sloboda i prava pojedinca u Republici Hrvatskoj u doba ratnoga stanja.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
7. Rad obuhvaća različite fizičke i mentalne ljudske sposobnosti u proizvodnome procesu.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
8. Razmjena proizvoda i usluga koja uključuje novac naziva se trampa.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
9. Važna je sastavnica poduzetništva prihvatanje mogućnosti da poduzetnik izgubi sva uložena sredstva.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
PIG D-S019	
<div> 05</div>	

Politika i gospodarstvo

10. Ekonomska i monetarna unija (EMU) u Europskoj uniji nastaje uvođenjem zajedničke novčane jedinice eura.

T N

PIG D-S019

05

Politika i gospodarstvo

II. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

11. Koji od navedenih tipova vlasti legitimnost prvenstveno stječe pobjedom na kompetitivnim izborima?

- A. karizmatски
- B. racionalno-legalni
- C. tradicionalni

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

12. Na kojoj se razini vlasti donose zakoni o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi?

- A. na lokalnoj
- B. na državnoj
- C. na županijskoj

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

13. Politička stranka nastoji uvjeriti građane da je njihov glas vrijedan i da je važno izići na predstojeće izbore. Koju funkciju obavlja stranka u navedenome primjeru?

- A. socijalizaciju elita
- B. mobilizaciju birača
- C. agregaciju interesa

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

14. Kojemu političkomu sustavu pripadaju Sjedinjene Američke Države?

- A. predsjedničkomu
- B. parlamentarnomu
- C. polupredsjedničkomu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

PIG D-S019

01

Politika i gospodarstvo

<p>15. Tko u Republici Hrvatskoj može dobiti utočište (azil)?</p> <p>A. osobe koje bježe od političkoga progona B. osobe progonjene za nepolitičke zločine C. osobe progonjene zbog kršenja međunarodnoga prava</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>16. Koji od navedenih poslova ne obavlja Vlada Republike Hrvatske?</p> <p>A. donošenje zakona B. provođenje zakona C. predlaganje zakona</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>17. Na izborima je stranka A dobila 35 % glasova, stranka B 25 % glasova, stranka C 15 % glasova i stranka D 25 % glasova. Prema načelu jednostavne većine stranka A stekla je pravo na natpolovičnu većinu mandata u skupštini i pravo formiranja vlade. Koji je tip izbora primijenjen u navedenom primjeru?</p> <p>A. većinski B. mješoviti C. razmjerni</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>18. Koje je godine Hrvatski sabor ratificirao <i>Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda</i>?</p> <p>A. 1991. godine B. 1997. godine C. 2002. godine</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>19. Ostvarivanjem kojega mikroekonomskog cilja pojedinac stječe pravo na odabir pri kupnji i potrošnji dobara?</p> <p>A. ekonomske slobode B. pravedne raspodjele C. ekonomske učinkovitosti</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>FIG D-S019</p> <p>01</p>	

Politika i gospodarstvo

<p>20. Na lokalnoj je tržnici subotom veća ponuda borovnica nego ostalim danima u tjednu iako je potražnja ista kao i ostalim danima u tjednu. Kakva će biti cijena borovnice u subotu u odnosu na ostale dane?</p> <p>A. manja B. ista C. veća</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>21. Čime se u najvećemu dijelu financira javna potrošnja neke države?</p> <p>A. oporezivanjem B. prihodima od dividenda C. doprinosima socijalnomu osiguranju</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. Kako se naziva proces koji usmjerava gospodarski tijek proizvoda i usluga od proizvođača do potrošača uz prilagođavanje ponude i potražnje te uz ispunjenje društvenih ciljeva?</p> <p>A. marketing B. maloprodaja C. menadžment</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Kako se naziva osoba koja je uočila poslovnu priliku i pokrenula proizvodnju hrane za kućne ljubimce?</p> <p>A. ravnatelj B. pročelnik C. poduzetnik</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Kojim se pokazateljem uspješnosti poslovanja izražava sposobnost trgovačkoga društva da podmiruje dospjele kratkoročne obveze?</p> <p>A. bonitetom B. likvidnošću C. solventnošću</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S019</p> <p> 01</p>	

Politika i gospodarstvo

25. Kako se naziva proces povezivanja korporacija radi širenja poslovanja na svjetskoj razini?

- A. lokalizacija
- B. globalizacija
- C. nacionalizacija

A.

☐

B.

☐

C.

☐

PIG D-S019

01

Politika i gospodarstvo

III. Zadatci dopunjavanja

U sljedećim zadatcima dopunite zadane rečenice upisivanjem sadržaja koji nedostaje.
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

26. Državljanin Republike Hrvatske može biti izručen drugoj državi kada se mora izvršiti odluka o izručenju ili predaji donesena u skladu s ustavnim odredbama, pravnom stečevinom Europske unije ili s

_____.

0 ☐
1 ☐

bod

27. Dobrovoljno prihvaćanje vlasti kao opravdane i moralno utemeljene naziva se

_____.

0 ☐
1 ☐

bod

28. Političke organizacije koje teže osvajanju vlasti nazivaju se

_____.

0 ☐
1 ☐

bod

29. Nedemokratski sustav u kojemu je zakonom dopuštena samo jedna politička stranka naziva se _____.

0 ☐
1 ☐

bod

PIG D-S019

02

Politika i gospodarstvo

30. Prema ideološkoj podjeli lijevo-desno stranke u Europi često se određuju kao stranke ljevice, stranke desnice i stranke _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
31. Proces u kojemu manjina prihvaća tradicije i vrijednosti većinske kulture, postepeno gubeći svoju posebnu kulturu, naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
32. Građani Europske unije u Republici Hrvatskoj imaju mogućnost politički sudjelovati zajedno s građanima Republike Hrvatske u upravljanju _____ poslovima.	0 ☐ 1 ☐ bod
33. Pravo predlagati zakone imaju svaki zastupnik, _____ zastupnika i radna tijela Hrvatskoga sabora te Vlada Republike Hrvatske.	0 ☐ 1 ☐ bod
34. Upotreba određenih proizvoda i usluga kojima se podmiruje neka individualna ili društvena potreba naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S019 02	

Politika i gospodarstvo

35. Upis uloženoga gotovog novca u bankarske evidencije na račun poduzetnika naziva se _____ novcem.	0 ☐ 1 ☐ bod
36. Količina kukuruznoga kruha koja se želi kupiti po određenim cijenama, na određenome tržištu i u određenome vremenu naziva se _____ za kruhom.	0 ☐ 1 ☐ bod
37. Porezi na imovinu, nasljeđa, plaće i ostvarena dobit ubrajaju se u _____ oporezivanje.	0 ☐ 1 ☐ bod
38. Konvertibilnost je slobodna zamjenjivost jedne valute drugom valutom ili _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
39. Znak, ime, simbol i autorsko pravo po kojima se proizvod ili usluga razlikuju od konkurencije naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S019 02	

Politika i gospodarstvo

40. Proces prelaska iz komandno-planskih gospodarstava u tržišna gospodarstva

naziva se _____.

0

☐

1

☐

bod

FIG D-S019

02

Politika i gospodarstvo

IV. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

- 41.** Na postavljeno pitanje na predizbornome skupu govornik upotrebljava duge rečenice i poziva se na sporedne teme nastojeći tako izbjeći govoriti o osnovnoj temi postavljenoga pitanja. Kako se naziva takav tip političkoga govora?

0 ☐
1 ☐

bod

- 42.** Prvi višestranački izbori u Hrvatskoj održani su dok je Hrvatska još bila u sastavu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Koje su godine održani ti izbori?

0 ☐
1 ☐

bod

- 43.** S kojom se ideologijom najjasnije povezuju vrijednosti individualizma?

0 ☐
1 ☐

bod

- 44.** Kako se nazivaju politički poredci koji kombiniraju elemente monarhije, demokracije i ustavne vladavine?

0 ☐
1 ☐

bod

PIG D-S019

02

Politika i gospodarstvo

45. Kakav način biranja zastupnika pretpostavlja segmentirani izborni sustav? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
46. Kojemu je političkomu tijelu za svoj rad ustavno odgovorna Vlada Republike Hrvatske? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
47. Tko bira predstavnike Republike Hrvatske u Europskome parlamentu? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
48. Kako se nazivaju članovi Vlade Republike Hrvatske koji su zaduženi i osobno odgovorni za pojedine resore? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
49. Koju granu vlasti obavlja Vlada Republike Hrvatske unutar trodiobe vlasti u Republici Hrvatskoj? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S019 02	

Politika i gospodarstvo

<p>50. Što osim ratnoga stanja i neposredne ugroženosti neovisnosti može biti razlog odluke Hrvatskoga sabora da ograniči ustavne slobode i prava?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>51. Tko ima ustavnu ovlast u Republici Hrvatskoj odlučiti o izlasku Republike Hrvatske iz Europske unije?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>52. Kako se naziva ustavna zaštita koja štiti saborskoga zastupnika od kaznene odgovornosti za izraženo mišljenje ili glasovanje?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>53. Tko osim Vlade Republike Hrvatske i većine zastupnika Hrvatskoga sabora ima ustavnu ovlast sazvati izvanredno zasjedanje Hrvatskoga sabora?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>54. Kako se naziva povijesni dokument koji se smatra temeljem ljudskih prava, a donijela ga je Francuska skupština 1789. godine?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S019</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

55. Kako se naziva manjak javnih prihoda nad javnim rashodima? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
56. Građanin je posudio 100.000,00 kuna, a plaća 125.000,00 kuna nakon isteka roka od 10 godina. Kako se naziva razlika u iznosu od 25.000,00 kuna koju je banka zaradila? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
57. Koje vrijednosne papire s fiksnom kamatom osim komercijalnih zapisa može izdavati trgovačko društvo kao protuvrijednost za primljeni zajam? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
58. Kako se naziva oporezivanje pri kojemu je iznos poreza jednak bez obzira na veličinu porezne osnovice? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
59. Kako se naziva postupak utvrđivanja vrijednosti valute? _____ _____	0 ☐ 1 ☐ bod
PIG D-S019 02	

Politika i gospodarstvo

60. Što je prema Ustavu Republike Hrvatske temelj gospodarskoga ustroja Republike Hrvatske?

0 ☐

1 ☐

bod

PIG D-S019

02

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

FIG D-S019

99

